

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

Nr. 178197.

D I E N S T G E H E I M
W E E K O V E R Z I C H T
No. 11/1953.

Verzonden aan:

Verzonden op: 27 Maart 1953.

Zie verzendlijst 113722.

G R O E P 1 - COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers	Bijzonderheden
Delfzijl	28/2	200/350	rustig	W. Jansz	Feestelijke vergadering
Enschede	28/2	100/200	---	J. Schurink	Waarheid-feest
Rotterdam	1/3	700/711	---	D. Kuit	Filmvoorstelling
Amsterdam	4/3	30/100	rustig	S. de Groot	Vergadering
Finsterwolde	6/3	41/?	---	S. Frikken	Filmvoorstelling
Harkema-Opeinde Gem. Achtkarspelen	6/3	65/120	aand.	J. Haken	Vergadering
Amsterdam	9/3	4000/4000	---	G. Wagenaar	Stalin-herdenking
Beverwijk	12/3	400/550	---	---	Filmvoorstelling

D I E N S T G E H E I M

W.O.11/1953, blz. 2.

COLLECTIEF OVERZICHT

Aan het Waarheid-feest te Enschede verleenden een zangkoor en een cabaretgroep medewerking. Te Delfzijl traden een toneelgroep en een onbekende Russische dansgroep voor het voetlicht. Op de filmavonden werden resp. "De dorpsarts" en "De Schat" vertoond.

Op de vergadering te Amsterdam van 4 Maart werd besloten de Minister President Dr. Drees een telegram te zenden, waarin zijn medewerking werd ingeroepen, teneinde de redding van de Rosenbergs te verkrijgen.

In de zaal te Amsterdam, waar de Stalin-herdenking plaats vond, was achter het podium een zeer groot portret van Stalin opgehangen, gemarkeerd met wit-zwarte crepe en geflankeerd door een tiental rode vlaggen met in goud het "hamer en sikkel" embleem. Het zangkoor "Morgenrood" en het muziekkorps "Avanti" waren ter opluistering aanwezig. Aan de muren waren spandoeken bevestigd met de leuzen "Eeuwige roem en eer aan de nagedachtenis van de grote Stalin" en "Stalin eren betekent medewerken aan de partij en de kraant".

Namens de vergadering werd een telegram van de volgende inhoud gezonden aan het Centraal Comité van de Communistische Partij van Rusland: "Duizenden Amsterdammers plechtig bijeen ter nagedachtenis van Stalin, eren en betuigen hun diepgevoelde deelneming met het leed, dat het Sovjet-volk en de gehele vredelievende mensheid heeft getroffen. Verklaren te zullen strijden voor vrede en welvaart, zeker van de overwinning. Te strijden naast het Sovjet-volk onder leiding van de Communistische Partij in Rusland en het Central Comité met aan het hoofd George Malenkov".

Overige leuzen, die op deze bijeenkomsten werden opgemerkt:

- "Voor welvaart en duurzame vrede"
- "Nationale zelfstandigheid dan geen E.D.G."
- "Tegen de ondertekening van het E.D.G.-verdrag".
- "Handel tussen Oost en West".
- "Vrede, Welvaart en Woningen".
- "Voor samenwerking tussen E.V.O. en N.V.V."
- "Stent op Communisten en Partijlozen"
- "Voor de juiste voorlichting, lees De Waarheid"
- "Abooneert U op- en werft abonné's voor De Waarheid"
- "Redt de Rosenberg's"

De door de sprekers aangesneden onderwerpen betroffen de waternood, de herbewapening en de gemeenteraadsverkiezingen.

Zo betoogde Paul De GROOT, dat Eisenhower het Europese leger pas betrouwbaar achtte met een groep S.S.-ers en Feldgendarmen er om heen.

Met

D I E N S T G E H E I M

W.O. 11/1953, blz. 3.

Met de Gemeenteraadsverkiezingen in het vooruitzicht, gingen vele sprekers er toe over een loflied te dichten op de enige waarachtige arbeiderspartij, de C.P.N. Na gememoreerd te hebben, welke sociale eisen de partij stelde -- speciaal betreffende het werkloosheidsprobleem--, besloten zij dit gedeelte van hun betoog met de aansporing op de C.P.N. te stemmen, teneinde een socialistisch en welvarend Nederland te verzekeren.

Ook de bijeenkomst te Harkema-Opeinde van 9 Maart was gewijd aan de herdenking van Stalin's heengaan.

Met zeer bloemrijke woorden werd door Gerben WAGENNAAR het leven van "de grote Meester" beschreven. Voor zijn strijd voor de vrede en zijn werk voor de arbeidersklasse werd hem in "zeer bewogen bewoordingen" dank gebracht.

Spreker besloot zijn rede als volgt: "Vaarwel, leider en lichtend voorbeeld. Nieuwige dankbaarheid, dierbaarste en geniaalste kameraad Josef Stalin".

G R O E P 2 - ALGEMEEN NEDERLANDS JEUGD VERBOND.

Den Haag 1/3 150/-- -- J.F.Wolff Openb.verg. t.g.v.
Koloniale Jeugd-
dag.

De verbondsvoorzitter Joop WOLFF sprak over zijn reis naar Indonesië.

Hierbij schetste hij o.m. de tegenstelling tussen het geringe loon van de arbeidsters op de plantages en de inkomsten der directeuren, welke hij beschreef als "Nederlandse kapitalisten, die over de ruggen der arbeiders heen rijk worden".

Voorts verklaarde hij, dat de Indonesische arbeiders veel achting hebben voor de deserteur Piet van Staveren. De spreker besloot zijn betoog met een opwekking tot samenwerking tussen Nederland en Indonesië.

De muziekgroep "De Jonge Garde" verleende medewerking aan het programma, evenals de toneelgroep "De jonge bouwers", die enkele sketches opvoerden.

Na de pauze werd de film "De bevrijding van het Chinese volk" vertoond.

Het toneel was versierd met een blauwe vlag - waarop een vredesduif

D I E N S T G E H E I M

W.O. 11/1953, blz. 4.

vrede-duif was uitgebeeld en een spandoek met het opschrift "Piet van Staveren moet vrij".

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Utrecht	7/3	100/200	aand.	A. Gelok-Walvius	Viering Intern. Vrouwendag mmv. Lion Contran, cabaret "Cultura"
Winschoten	7/3	75/100	rustig	Kooijmans	Herd. Int. Vrouwendag m. filmvert. "De Schat".
Amsterdam	8/3	800/800	ordelijk	L. Wildschut-Hoekendijk M. E. Lips-Odinot	Int. vrouwen-dag mmv. kinderkoor "Vrolijke Jeugd" en Lion Contran piano. film: "Sovjet Arme-nië".
Enschede	8/3	85/120	aand.	H. de Vos-Krul	Herd. Intern. Vrouwendag m. filmvert.
Leeuwarden	8/3	60/175	vrijgeani-meerd	A. Schaper-Tolman	Intern. Vrouwendag mmv. goochelaar Rubito en NVB toneelgroep
Den Haag	8/3	300/--	--	A. C. J. John-Hogenes G. Blokker-de Groot	Intern. Vrouwendag m. film "De moordenaars zijn onder ons"
Schoonoord	11/3	50/100	zeer rustig	R. Stap-Leertouwer	Int. Vrouwend. mmv. ANJV-zangers

D I E N S T G E H E I M

W.O. 11/1953, blz. 5.

Alle vergaderingen waren gewijd aan de viering van de Internationale Vrouwendag. In de socialistische landen - zo werd verklaard - is dit een feestdag. Daar staan dan bloemen op de tafels ter ere van de vrouw, die, als volwaardig lid van de maatschappij, dezelfde rechten heeft als de man.

In de kapitalistische staten heeft de vrouw nog geen gelijkberechtigde positie. Daar is de Internationale Vrouwendag een dag van strijd voor vrede en gerechtigheid. De bijeenkomsten beogen de groei van het bewustzijn van de vrouw, die zich nog te veel slavin vpelt zo verklaarde A.GELOK-WILVIUS. Dit gevoel moet worden omgezet in het zelfbewustzijn van de vrouw. Zij heeft immers - zo werd betoogd - dagelijks met de politiek te maken. De bewapeningswedloop verslindt miljoenen, terwijl de werkeloosheid schrikbarend stijgt. In Januari 1953 waren 196400 werklozen geregistreerd, waaronder 10.000 vrouwen. Door harde noodzaak gedreven moeten vele vrouwen buitenshuis werken. Weliswaar beloofde de regering uitbreiding van het woningbouwprogram, maar de parktijk wijst het tegendeel uit. De regering, zo heette het, sluit liever het E.D.G.-verdrag met het fascistische West-Duitsland, waar de zeven uit Breda ontsnapte oorlogsmisladigers een goed heenkomen hebben gevonden. Door dit "monsterverdrag" werd de grondwet verkracht en de laatste zelfstandigheid opgegeven. Wel bestaat, aldus een spreker, hier en daar verzet, doch tenslotte zal men toch dansen naar de pijpen van Foster Dulles en de Amerikaanse kapitalisten.

Ook de watersnood werd ter sprake gebracht. De regering heette hiervoor verantwoordelijk. Weliswaar kan zij geen storm en springvloed voorkomen, doch wel had gezorgd moeten worden voor tijdige verhoging en verzwaring van de dijken.

Het spontane hulpvertoon van het volk had men afgewezen. Vaklieden werden in het rampgebied geweigerd. Onnodig noemde men de wel aanvaarde buitenlandse militaire hulp. Zelfs zijn S.S.-ers in het noodgebied geweest, zo werd gezegd.

Ondanks de ramp had minister Staf verklaard, dat de inspanning voor de defensie volledig zou worden voortgezet. In 1952 was 600 miljoen aan belastingen boven de raming ontvangen, doch hiervan kwam niets ten goede van de slachtoffers.

De N.V.B. strijdt echter voor de vrede en moet daarbij een voorbeeld zijn voor de andere vrouwen. "Wij moeten voorkomen, dat onze mannen en kinderen op het slagveld zullen vallen".

In Juni 1953 zal in Kopenhagen een internationaal vrouwencongres worden gehouden. Daar moet ook een Nederlandse delegatie worden heengezonden, waarin "andersdenkenden" moeten worden opgenomen.

In het kader van de strijd voor de vrede moeten de "vriendinnen in de P.v.d.A.", in de andere partijen en de mannen in fabrieken, op kantoren en in het parlement met de grote gevaren van de E.D.G. in kennis worden gesteld.

Herinnerd werd aan de bacteriologische oorlog in Korea, die mede

D I E N S T G E H E I M

W.O. 11/1953, blz. 6.

mede gericht was tegen vrouwen en kinderen. In dit verband werd gezegd, dat Generaal Ridgway, die daar de leiding had gehad, ook aan het hoofd van de E.D.G. zou staan.

Op verschillende bijeenkomsten werd een minuut stilte in acht genomen wegens het overlijden van Stalin.

A. GELOK-WALVIUS verklaarde, dat de blijdschap der vijanden over Stalin's dood ijdel zou blijken, daar de strijd voor de vrede onverminderd zou worden voortgezet.

De vergadering te Amsterdam werd voorafgegaan door een demonstratie-optocht, tijdens welke een bloemstuk werd gelegd bij het verzetsmonument in de Marnixstraat. Naar schatting liepen 300 vrouwen en enkele mannen daar in mede. Op een praalwagen bevonden zich kinderen, die een vredesduif in de handen droegen.

Te Rotterdam en 's-Gravenhage was de optocht verboden. In de laatste gemeente werd deze deswege vastgesteld op de 10 Maart 1953.

In verschillende vergaderzalen waren spandoeken opgehangen met leuzen als:

"Voor Vrede en Opbouw"

"Tegen bewapening en E.D.G.-verdrag"

"Gelijke rechten voor de vrouwen"

"Internationale samenwerking van alle volkeren"

"Voor elk gezin een goede woning"

Hier en daar was het podium versierd. Te Amsterdam was een groot portret aangebracht van Clara Zetkin, die in 1910 het initiatief tot het jaarlijks houden van de internationale vrouwendag genomen had. Op sommige bijeenkomsten werden begroetingstelegrammen van buitenlandse zusterorganisaties voorgelezen.

Op vrijwel alle bijeenkomsten werden twee moties opgesteld: een protest tegen de veroordeling van het echtpaar Rosenberg, gericht aan President Eisenhower en de eis tot verwerping van het E.D.G.-verdrag, gericht tot leden van de Staten Generaal. Voorts werden uit Leeuwarden, Enschede en Winschoten schriftelijke bewijzen van rouwbeklag aan het Anti-Fascistisch Vrouwen Comité in de S.U. gezonden i.v.m. het overlijden van Stalin.

Te Leeuwarden werden nog twee moties opgesteld t.w.: een gericht aan de officier van Justitie aldaar met verzoek tot vrijlating van Piet van Staveren en een aan de Provinciale Staten waarin op versterking van de Friese zeedijken werd aangedrongen.

Te Utrecht poogden enige jongeren, teleurgesteld omdat het bal i.v.m. de dood van Stalin niet doorging, onrust te zaaien, doch door ingrijpen van de politie werd de orde spoedig hersteld.

VREDESBEWEGING

D I E N S T G E H E I M

W.O. 11/1953, blz. 7.

VREDESBEWEGING

Hoogeveen	6/3	30/200	rustig	F.Baard G.Blokker-de Groot	Verslagverg- gres Wenen
-----------	-----	--------	--------	-------------------------------	----------------------------

Baard deelde mede, dat hij was aangewezen om als afgevaardigde het Weense congres bij te wonen. De Duitse autoriteiten hadden hem echter geen toestemming verleend om via Duitsland naar Wenen te reizen, zodat hij niet in staat was de bijeenkomst bij te wonen. Blokker-de Groot betoogde, dat de redevoeringen van Truman en Churchill reeds spoedig na het einde van de 2e wereldoorlog een nieuwe koude oorlog hadden veroorzaakt. Hierdoor waren de mensen bevreesd geworden voor een aanval uit het Oosten. Rusland had het Westen echter nog niet aangevallen en steeds meer mensen kwamen tot de overtuiging dat zulks ook niet zou geschieden. Deze opvatting was aanleiding tot het organiseren van het volkerencongres voor de vrede in Wenen. Spreekster was van mening dat het congres een groot succes was geworden. Ca. 2000 gedelegeerden uit alle landen ter wereld namen er aan deel. Zij hadden het recht van vrije meningsuiting. Er werd alleen maar gesproken over de wijze waarop de wereldvrede gehandhaafd en bevorderd kon worden. De voorlichting in Nederland over het congres liet veel te wensen over. Over de eenheid en het doel van de bijeenkomst was vrijwel niets gezegd doch wel, dat alle deelnemers communisten waren en dat het congres in de Russische zone moest worden gehouden. Zulks was onjuist. Het congres werd niet in de Russische, maar in de Engelse zone van Wenen gehouden. Van de uit 35 personen bestaande Nederlandse delegatie maakten slechts 4 communisten deel uit. Van de 14 arbeiders waren er 4 lid van de E.V.C. en 10 van het N.V.V.

T.a.v. het E.D.G.-verdrag merkte spreekster op, dat door deze overeenkomst de Nederlandse grondwet zou worden geschonden. Zij wakte de aanwezigen op alle krachten in te spannen voor de vrede.

Bij de beantwoording van door bezoekers gestelde vragen deelde zij o.m. mede, dat het blad "Vrede" een oplage heeft van 20 a 25000 exemplaren per week.

G R O E P 4-A - EENHEIDSVAKCENTRALE

Langedijk	27/2	36/250	rustig	G.Hoorn	EVC filmavond te Oudkarspel
-----------	------	--------	--------	---------	--------------------------------

Heerenveen

D I E N S T G E H E I M

W.O. 11/1953, blz. 8.

Heerenveen 7/3	200/--	rustig	M.de Vries E.de Jong- Koelstra	Feestelijke bij- eenkomst EVC, afd. Jubbega.
----------------	--------	--------	--------------------------------------	--

Te Oudkarspel, waar de film "Het leven van Emile Zola" werd vertoond, voerde G.HOORN het woord, die het publiek aan de watersnoodramp herinnerde. Hij leverde op de gebruikelijke communistische manier critiek op de Regering, inzonderheid op Minister Staf, die - volgens hem - de bewapening belangrijker vond dan het herstel van de dijken.

Te Jubbega werd een toneelstuk in vier bedrijven opgevoerd. In een der pauzes sprak mevrouw E.de JONG-KOELSTRA over de "Internationale Vrouwendag". In haar redevoering haalde zij de toestanden in Rusland aan, waar zij tijdens haar bezoek van woningnood en werkloosheid niets had gemerkt. Mannen en vrouwen genieten in Rusland gelijke bezoldiging. Zij noemde de toestanden in Rusland een stuk beter dan in Nederland, waar het volk met een nieuwe ramp wordt bedreigd. Immers, terwijl honderden landgenoten te kampen hadden met de gevolgen van de watersnood, werd in de tweede kamer het ontwerpverdrag van de E.D.G. ter bekrachtiging voorgelegd. M.de VRIES memoreerde de dood van J.W.Stalin, wat hij een enorm verlies voor de arbeiders noemde.

G R O E P 4-C - DIVERSEN

Rotterdam 3/3	200/741	rustig	D.D.G.J.Bontekoe	Openb.film- voorstelling R'dams Werk- lozencomité "Werk en Brood"
's-Graven- hage 4/3	200/200	rustig	J.Wiersma D.H.Vink H.N.W.Hovens	Openb.verga- dering Haags Werklozen- comité

Nadat D.D.G.J.BONTEKOE te Rotterdam een overzicht had gegeven van de werkzaamheden van het Rotterdams Werklozencomité, werd de film "De misstap van Dr. Talbot" vertoond. Bontekoe deelde

D I E N S T G E H E I M

W.O. 11/1953, blz. 9.

verdernog mede, dat het comité besloten had een brief te richten aan de Minister-President, de voorzitter van de tweede kamer en de gemeenteraad te Rotterdam, waarin zou worden verzocht de verzending van ten behoeve van de watersnoodslachtoffers verzamelde goederen naar het buitenland stop te zetten.

J. WIERSMA leverde te Den Haag het gebruikelijke commentaar op het beleid van de Regering ten aanzien van het werklozenvraagstuk. Hij was van mening, dat er in Zeeland zeker voor drie jaar werk zou zijn. D.H. VINK verviel in herhaling van wat zijn voorganger reeds had gezegd. Bovendien wakte hij de arbeiders op om tegen de werkloosheid te strijden en de Uniebonden onder druk te zetten teneinde deze te bewegen ook de strijd tegen de werkloosheid op te nemen. Het gemeenteraadslid H.N.W. HOVENS drong er bij de aanwezigen op aan niet alleen te vergaderen, maar ook actie te voeren voor de uitvoering van openbare werken tegen normaal loon.

G R O E P 5 - SOCIALISTISCHE UNIE.

Rotterdam 5/3-13/100 Lauw C. Pronk Openbare vergadering

De Socialistische Unie hield op 5 Maart j.l. te Rotterdam een openbare vergadering, waar dertien personen aanwezig waren en die slechts een half uur duurde.

Carlos PRONK, die de vergadering leidde, erkende dat de Unie als partij had gefaald. Z.i. was de oorzaak gelegen in het feit, dat onder de huidige verhoudingen nog geen enkele partij in staat was geweest het ware socialisme in klare begrippen vorm en inhoud te geven.

Pronk voerde o.m. nog aan dat elke socialist de stellingen van de "Morele Herbewapening" kan onderschrijven.

P E R S O N A L I A

Baard (blz.7)
Pieter.

██████████-99 Meppel

Hoogeveen

Blokker-de Groot
(blz.4,7)
Geertje.

██████████-95 Amsterdam

Deventer